

Sådan planlægger og styrer vi afgræsningen i praksis

Hos LMO – Trigevej 20
Søften, 8362 Hinnerup, den, 27/3 - 2014
Ved Aase Holmgaard og Hans Lund

Disposition

- Hvordan laver vi en god planlægning
- Store besætninger (Hvor langt kan køerne gå - drivveje)
- Mere græs – hvad betyder det
- Styringsværktøjer til opfølgning
- AMS og afgræsning
- Afgræsningsprognosen anvendelighed
- Hvilke faktorer medfører størst succes hos landmanden

God planlægning

- Vælg strategi i forhold til det praktisk mulige
 - Arrondering
 - Ha til rådighed
 - Grovfoderbeholding
 - Evner til styring af græsset

Planlægningsværktøjer

Græsblanding

Forventet udbytte Fe/Ha

Antal køer

C: Øko. Kløvergræs 1-3, års JB 1-7 med vand

6400

125

Fe/Ha/dag

Fe. græs/ko/dag

Arealkrav Ha. Græs:

Ha til rådighed:

Min. Areal iht. Regler

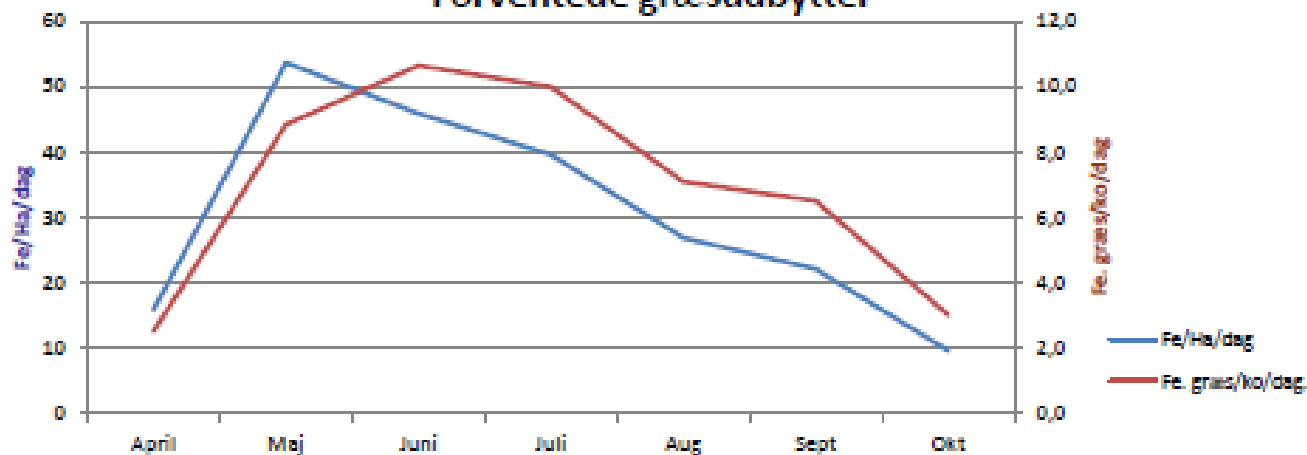
April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt
16	54	46	40	27	22	10
2,5	8,8	10,6	10,0	7,1	6,5	3,0
20	21	29	32	33	37	39
20,6	20,6	29	33	33	44	44
12,5	12,5	12,5	12,5	25,0	25,0	25,0

Gns. græsoptagelse /ko/dag 7,7 Fe (Fra 1/5 til 31/10)

Synliggør

- Gns. græsoptag
- Økolregler

Forventede græsudbytter

Udbindingsdato: 15-04-2014 Indbindingsdato: 15-10-2014

Periode	1	2	3	4	Ialt
Fra	15-04-2014	01-06-2014	30-06-2014	03-09-2014	
Til	01-06-2014	30-06-2014	03-09-2014	15-10-2014	
Antal dage	47	29	65	42	183

Opdræt hos køerne

Antal

Fe græs/dyr/dag

Ha sædskiftegræs til afgræsning af køerne

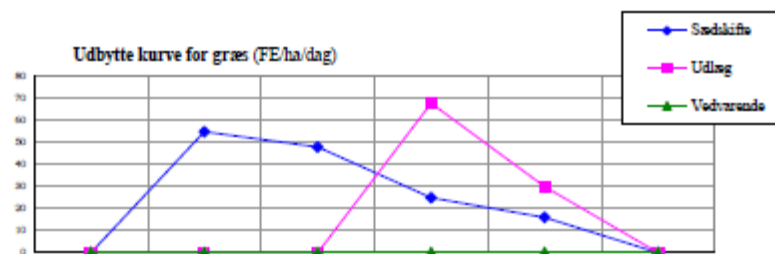
Periode	Væksthastighed, FE/ha daglig (udnyttet)	udbytte/ha
Afgræsning koer 1	20,6 55	1133 FE/dag
Afgræsning koer 2	20,6 48	989 FE/dag
Afgræsning koer 3	23,0 25	575 FE/dag
Afgræsning koer 4	24,2 16	387 FE/dag
		6274

Ha rug til afgræsning af køer

Afgræsning koer 2	0	0 FE/dag
Afgræsning koer 3	10,0 68	680 FE/dag
Afgræsning koer 4	10,0 30	300 FE/dag
		5680

Ha vedvarende græs til afgræsning af køer

Afgræsning koer 1 og 2	0	0 FE/dag
Afgræsning koer 3 og 4	0	0 FE/dag
		0

Sommer fodring, FE/ko/dag

Afgræsset græs	9,1	7,9	10,0	5,5
Andet grovfoder	5,5	6,5	4,0	6,0
Tilskudsfoder	4,7	4,8	5,2	7,7
Fodemiveau, fe	19,2	19,2	19,2	19,2

Afgræsning, % af tørstof

Grovfoder, % af tørstof

Areal/ko, ha

46	40	52	28
78,6	78,1	75,8	64,2
0,16	0,16	0,26	0,27

Synliggør

- økologiregler
- tilskudsfoder

Store besætninger

- Arealkravet i forhold økologireglerne
- Hvor langt må koen gå?

250 køer = 50 Ha 😊

350 køer = 75 Ha 😐

500 køer = 100 Ha ☹️

Optimal afgræsning kræver
0,4 Ha/ko ultimo sæson

Drivveje

- Få har lavet nogle blivende unikke løsninger
 - Drivveje med asfalt, græsarmering, gummibånd,
- Flere har lavet enkelte løsninger
 - Gummibånd, træflis, filtergrus, muslingeskaller, hævet vejen.
- Mange har tænkt men endnu ikke gjort noget alvorligt.

Den permanente løsning med asfalt og gummibånd

- Husket stabilitet omkring vandkar

Permanent løsning - med græsarmering

1

2

3

1-2-3 så kom køerne ud på marken

Mere græs til koen

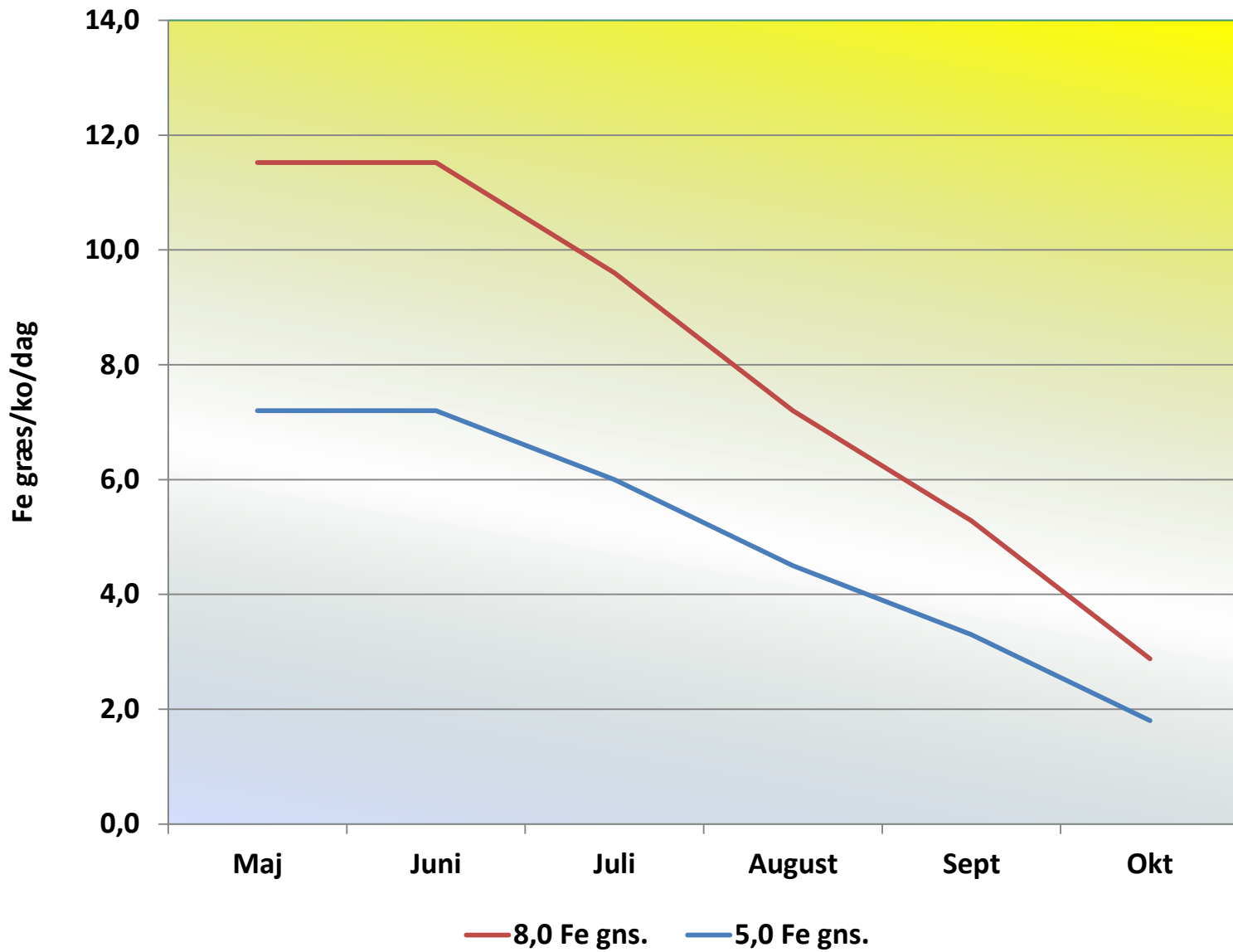
Ydelse	9000 Ekm
Leveringsprocent	94
Mælkepris	Afregningsmodel Arla feb. 2014

Foderpriser kr./Fe	
Korn	2,20
Grovfoder (Interne priser 2014)	1,06 til 1,68
A-BI	3,20

Udbytter Fe/Ha	
Majs	8000
Slætgræs 4 slæt	6800
Afgræsning	5700
Helsæd	3700
Staldfodret frisk græs	6800

	Nudrift med 5 Fe frisk græs			Alternativ med 8 Fe frisk græs		
	Antal	DB	I alt	Antal	DB	I alt
Årskøer incl. Opdræt.....	180	16.413	2.954.322	180	16.766	3.017.862
DB / Kg EKM leveret.....	9.200	1,78		9.200	1,82	
Salgsafgrøder.....	11,4	7.545	86.369	4,6	7.545	34.573
Grovfoder.....	168,6	5.884	991.756	175,4	5.697	999.425
EL-støtte.....	180,0	750	135.000	180,0	750	135.000
Gyllekorr. Afgræsningsmark.....			33.696			33.696
Samlet dækningsbidrag			4.133.750			4.153.163
Kapacitetsomkostninger excl. Udbringning gylle			418.269			387.606
Udbringning husdyrgødning			106.920			106.920
Vanding			0			0
Resultat			3.608.561			3.658.637
Forskel						50.076
Følsomhed - nulpunkt (fald i ydelse - kg/ko/dag)						0,51
Overskud/Underskud husdyrgødning (Tons)			-873			-880
Næringsstofværdi husdyrgødning		30 kr.	-26.177			-26.394
Resultat efter korrektion for værdi af husdyrgødning						49.858

Græsoptagelse over sæsonen

Opfølgning afgræsning

Græsmarksstyring 2014

Jysk Økologi

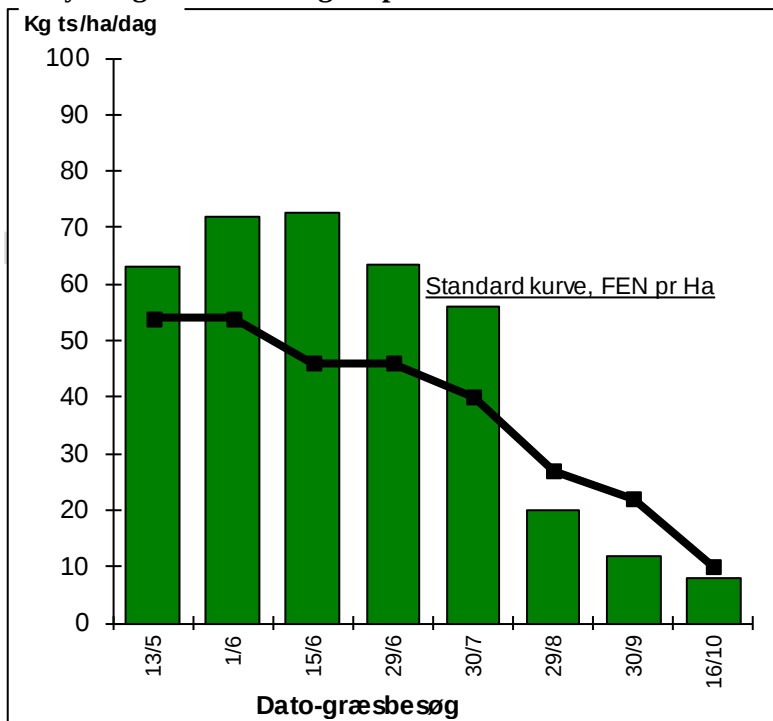
Navn: Master 2014

CHR :

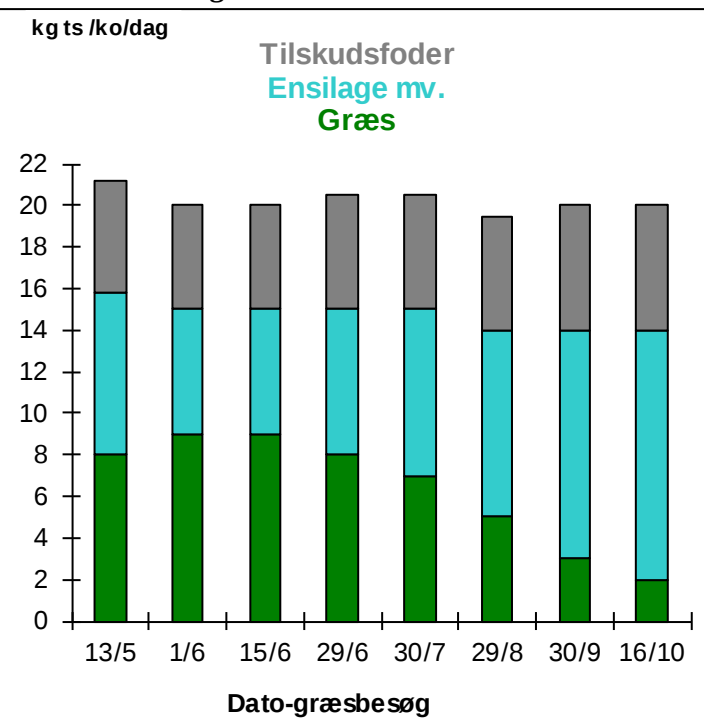
DATO : 15-04-14

DATO OPG.	13/5	1/6	15/6	29/6	30/7	29/8	30/9	16/10
Antal køer	158	160	161	159	160	160	159	160
Græsoptagelse kg ts/ko	8	9	9	8	7	5	3	2
Fordøjelighed, MJ /kg ts	6,8	6,8	6,8	6,6	6,5	6,6	6,5	7
Græsareal til rådighed for afgræsning	20	20	20	20	20	40	40	40
Udbytte, kg ts pr. ha	63	72	72	64	56	20	12	8
Antal dage	6	15	16	30	31	31	30	31
Udbytte afgr./Ha	379	1459	2618	4526	6262	6882	7240	7488
Årlig græsoptagelse pr. ko i kg ts:								1091
Afgræs Timer/dag	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Kg ts/time gns.	1,1	1,3	1,3	1,1	1,0	0,7	0,4	0,3

Udnyttet græsvækst i kg ts. pr. Ha

Sammensætning foderration

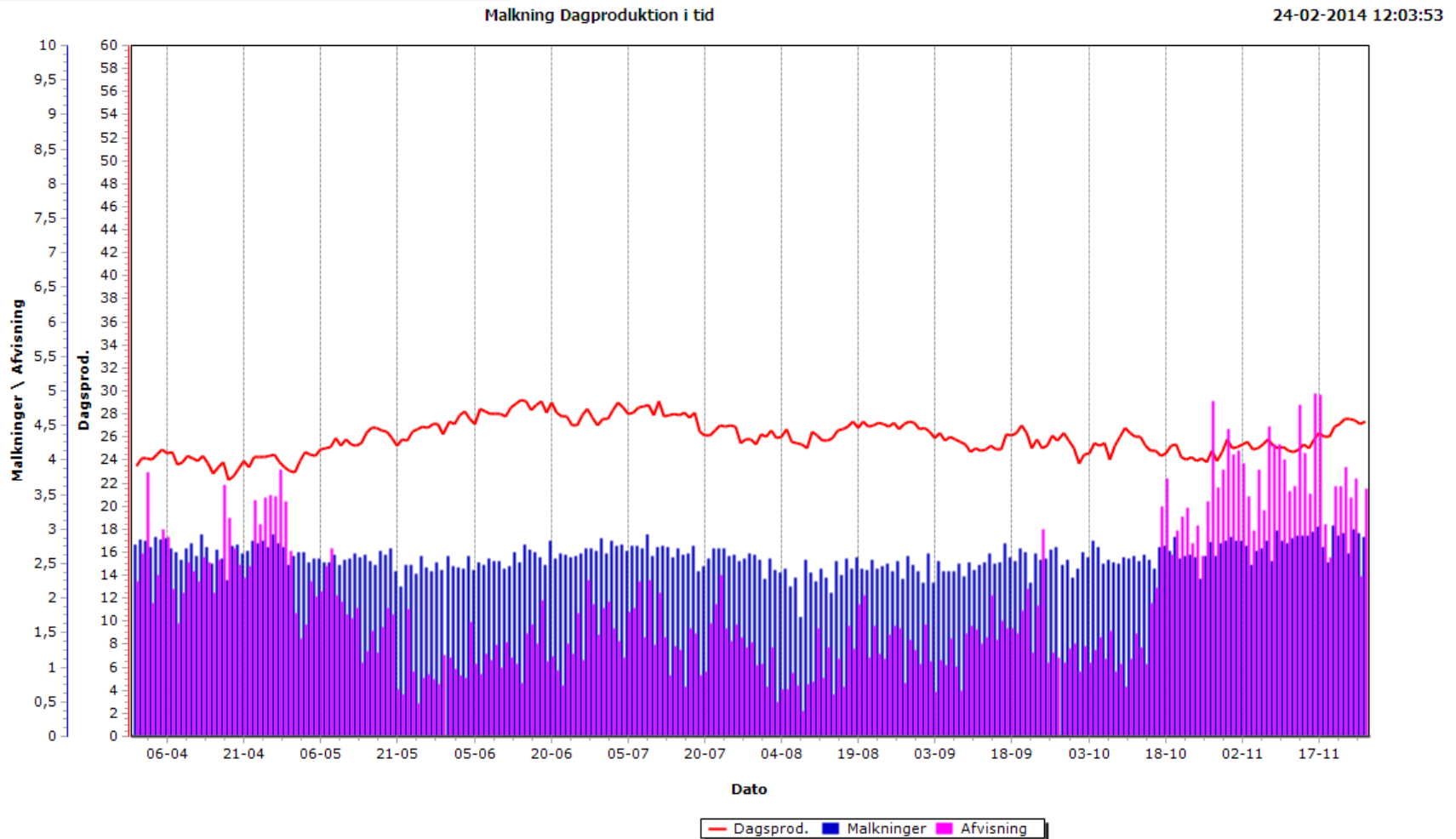
NETTOUDBYTTE	1.slæt	2.slæt	Goldkøer	Kvier	Ialt kg ts	% udbyt	Kg ts pr. Ha	
Udbytte afgræsning					174278	74		
Udbytte slæt	40000	20000		0	60000	26		
Total udbytte	234278						5857	
	13/5	1/6	15/6	29/6	30/7	29/8	30/9	16/10
% afgr. Ts	36%	43%	43%	37%	33%	24%	14%	10%
Ha/ko	0,13	0,13	0,12	0,13	0,13	0,25	0,25	0,25

AMS og afgræsning

Udfordringen

- Antal malkninger
- Ydelse
- Hente køer
- Bevare køernes rytme
- Motivation
- Systemer

AMS og afgræsning

AMS og afgræsning

Tilvænning – Tilvænning - Tilvænning

- Mindst 2 uger før afgræsning
- "Nye" køer skal vænne sig til evt. smartgates
- Køer er vanedyr
- Hold fast i den valgte strategi
- Brydes rytmen, tager det tid at komme tilbage

AMS og afgræsning

Motivation

- Græskvalitet
- Foderbord
- Robotfoder
- Drivvej
- Vand

AMS og afgræsning

Systemer

- A (en mark)
- A – B (to marker)
- A – B – C (tre marker)
- Kunsten er at holde køer ved robotten hen over døgnet

AMS og afgræsning

Eksempel på tidsplan for afgræsning (A – B eller A – B – C)

- Kl. 23.00 Der åbnes for adgang til mark nr. 1
- Kl. 05.00 Skiftes adgang fra mark 1 til mark nr. 2
- Kl. 07.00 Kørne hentes fra mark nr. 1
- Kl. 10.00 Åbnes for adgang til mark nr. 1 eller der tages en 3. mark i brug.
- Kl. 11.00 Køer hentes fra mark nr. 2
- Kl. 17.00 Alle køer hentes hjem og der er ikke adgang til græsmarken før kl. 23.00.
- Der er adgang til robotterne hele tiden for de køer der selv kan finde ud af det.

Afgræsningsprognosen som styringsværktøjer

Opfølgning starter 2 uger efter udbinding

- Afgræsningsprognosen muligheder
 - Mulig vækst, måske lig faktisk vækst, når man ser markerne.
 - Underbygger foderkontroller.
 - Beslutningsgrundlag for justering af mængde foder på stald og afgræsningsarealet.

Faktorer der giver landmanden succes med afgræsningen

- Motivation
 - Lær at se mulighederne frem for begrænsningerne
 - Let fordøjeligt græs skal give mælk!!
- Manglende beholdninger
 - ”Nød lærer nøgen kvinde at spinde”

Faktorer der giver landmanden succes med afgræsningen

- Tæt opfølgning
 - Gør en klogere på græsvæksten
 - Reagerer, så man undgår ydelses og udbyttetab
 - Synlig effekt af strategi og planlægning.
- Økonomi – kan det ses i regnskabet
 - Intern pris på afgræsning: 1,07 kr./FEN
 - Intern pris på græsensilage: 1,43 kr./FEN

- Udbytte i afgræsningsmarken
 - God strategi og styring øger udbytterne
 - Forsøg vist + 300 kr. /årsko ved 9 FE contra 6 FE
- Arbejdsindsats giver et afkast
 - Aktuel: Restbeløb pr. kg EKM
 - Øget udbytter i græsmarkerne
 - Øget DB i mark og stald.
- Økologi?
 - Økologi = dyr på græs
 - Dyr på græs = god økonomi
 - God økonomi = sjov økologi